

پیشگفتار

نخستین شماره‌ی نشریه‌ی الکترونیکی "سامان نو" را در برابر خود دارید. قرار است که این نشریه به صورت فصل نامه منتشر بشود. "سامان نو" بیست و هشت سال پس از انقلاب بهمن ماه ۱۳۵۷ انتشار می‌یابد. انقلابی که یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخی در قرن گذشته بود. در انقلاب ایران این نکته برجسته شد که بیشتر سازمان‌های چاپ ایران دیدگاه روشنی از سوسیالیسم و "علم شرایط رهایی کارگران" و استثمارشدگان را ندارند.

سوسیالیسم و مبارزه‌ی طبقاتی دانش و راه‌کار خود را می‌طلبد. اما مبارزه‌ها و حماسه‌آفرینی‌های کارگران، ستمدیدگان و سوسیالیست‌های ایرانی مجهز به یک زیربنای نظری قوی و درک صحیح مفاهیم سیاسی-اجتماعی و همچنین دانش انقلابی نبودند. انقلاب شکست خورد و سازمان‌های کمونیستی ایران

فروپاشیدند و یا به حاشیه‌ای رانده شدند. فقر تئوریک چاپ، همچنان باقی ماند و حتا در مواردی عمیق‌تر گردید. این بحران طی بیست و هشت سال گذشته کماکان ادامه دارد، بحرانی که به چند دهه پیش از انقلاب مربوط می‌شود و ریشه در جنبش سوسیالیستی بین‌المللی دارد. فقر نظری و شکست‌های تاریخی چاپ در ایران، کارگران، زحمتکشان و ستمدیدگان را از یک دانش کاراً برای دگرگون کردن ساختار جامعه محروم ساخته است؛ نشریه‌ی "سامان نو" با تکیه بر خرد جمعی، تلاشی است برای کمک به گسترش نقد و بررسی دلایل تاریخی ناکامی‌ها و بسترسازی جنبش سوسیالیسم. و سرانجام، "سامان نو" کوششی است جهت یافتن راه‌کارهای نظری مناسب برای خردهایی کارگران و زحمتکشان.

جنبش سوسیالیستی ایران چه نوع نشریه‌ای را طلب می‌کند؟
انتشار یک نشریه‌ی نظری فراسازمانی سوسیالیستی، نیاز به پشتوانه‌ی

قوی نظری، دانش طبقاتی کافی، امکانات تشکیلاتی و تجربه‌ی انتشاراتی دارد. با وجود کوشش‌های بسیار، هنوز چنین نشریه‌ای در جنبش نوین چپ ایران وجود ندارد و ما نیز مدعی نیستیم که به تنهایی، مجهز به تمام دانش، نیرو و ابزار کار لازم هستیم. به هرروی، باید اذعان داشت که تلاش‌های بی‌شمار و ارزشمندی در این زمینه انجام گرفته است، اما این تلاش‌ها به دلایل مختلف سرانجام مطلوبی نداشتند و یا ادامه نیافتند.

به‌هرحال، این امر مهم باید آغاز می‌شد. "سامان نو" محصول چنین نیازی است؛ تلاشی منظم و مداوم برای تهیه‌ی یک نشریه‌ی نظری چپ به زبان فارسی که اخبار و مسایل روزمره، جای خود را به متون زیربنایی و نوشتار تحقیقی بدهد. هدف این نشریه، یافتن جایگاهی برای تولید و انتشار ادبیات پژوهشی چاپ

رادیکال است، ادبیاتی که با تکیه بر بنیان‌های جدی مطالعاتی از یک سو و توجه به عرصه‌های دخالتگری و کارکردی نوشته‌ها از سوی دیگر، بسترساز و راهگشای همگرایی طیف پراکنده نیروهای چپ باشد.

بدیهی است که تحقق این خواست کلان، نیاز فراوانی به کار و تلاش همگان دارد،

کسانی که سوسیالیسم را ابزار تغییر آفرینی‌های بنیادین در جامعه دانسته و با نفی اندیشه و گنش استثمار انسان از انسان در جستجوی سامانی نو و واکنشی دگرگون‌کننده در روابط انسانی و اجتماعی هستند. بدین سان به باور ما، ابزار این هدف در ایجاد یک نشریه‌ی نظری نهفته است که امیدواریم مبدل به تریبون آرای همه‌ی سوسیالیست‌های انقلابی بشود. به هر حال، "سامان نو" حاصل تلاش و توافق جمع بسیار کوچکی از چهار گرایش مختلف از سوسیالیست‌هاست:

۱- اعضا و فعالان سازمان‌های گوناگون چپ ایران که طی ۳۰ سال گذشته با دیدی انتقادی به عملکرد و دیدگاه‌های نظری حزبی و سازمانی گذشته‌ی خود به پژوهش پرداخته‌اند.

۲- روشنگران سوسیالیست و نظرپردازانی که به هیچ حزب یا سازمان سیاسی چپ ایران تعلق تشکیلاتی نداشته‌اند، اما در جهت پژوهش و آموزش مبانی نظری سوسیالیسم کوشا بوده‌اند.

نشریه‌ی "سامان نو" با تکیه بر خرد جمعی، تلاشی است برای کمک به گسترش نقد و بررسی دلایل تاریخی ناکامی‌ها و بسترسازی جنبش سوسیالیسم.

۳- طیف بسیار گسترده‌ی جوانان و دانشجویانی که در چند سال گذشته با خروش و خیزش جنبش دانشجویی و کارگری به سوسیالیسم گرایش یافته‌اند.

۴- پژوهشگران و نظریه‌پردازان جنبش جهانی سوسیالیستی که در همیاری با جنبش چپ ایران تلاش می‌ورزند.

مباحث پیرامون چگونگی ایجاد یک نشریه‌ی نظری از خرداد ماه ۱۳۸۵ (ژوئن ۲۰۰۶) آغاز شد. طی چند ماه به بحث‌های گسترده‌ای پیرامون ایده‌ی اولیه‌ی نشریه‌ی نظری و نقد و بررسی تجربه‌های پیشین پرداخته شد. سرانجام در آبان ماه ۱۳۸۵ (اکتبر ۲۰۰۶) بیانیه‌ای که مورد پذیرش همگان قرار گرفت و در این شماره مندرج است، تصویب گردید.

از آنجایی که این پروژه جدید است و شناخت و تجربه‌ی ما ناکافی و محدود است، تصمیم گرفته شد که اصول کلی کار، امور فنی و مالی نیز تا انتخاب مسئولان و هیات تحریریه و همچنین تبیین شرح وظایف و برنامه‌ی نشر، براساس نظرخواهی و تصمیم همگانی اتخاذ بشوند. بدین سان، مقاله‌های رسیده بعد از ویرایش برای نگارندگان بازپس فرستاده می‌شود و بعد از آن منتشر خواهد شد. این روندی است که برای آغاز کار در نظر گرفته شده است. ناگفته نماند که با اشاره به مشکلات مختلف نشر، حاصل کار مورد بازنگری جمعی قرار خواهد گرفت. بنابراین، مرحله‌ی نخستین کار، جنبه‌ی تجربی دارد و برای بالا بردن کیفیت روزافزون، دوره‌ی گذار کار مشترک با تکیه بر خرد جمعی در نظر گرفته می‌شود.

“سامان نو” در آغاز راه است و طبیعی است که خالی از نقص نخواهد بود اما باید از جایی آغاز می‌گردید. به همین دلیل، همکاران این نشریه دست همه‌ی یاران را با صمیمیت می‌فشارند و در تمام عرصه‌های نظری، فنی، تخصصی از همه‌ی پژوهش‌گران، نظریه‌پردازان، مبارزان و کارشناسان جنبش سوسیالیستی، انتظار یاری دارند.

دست‌اندرکاران نشریه‌ی “سامان نو”

بهمن ماه ۱۳۸۵

همکاران این شماره:

باقر مومنی، علی حصوری، یونس پارسا بناب، رابرت برتر، مایک هینس، نرگس مشار، احمد سیف، امید بهرنگ، ژاله حیدری، م. پرتو، مهرزاد جاوید، بهرام کشاورز، مجید تمجیدی، کورش عرفانی، حمید دارنوش، ساسان دانش، ایوب رحمانی، اردشیر مهرداد، هما علیزاده، لیلا خوزستانی، کورش ناظری، سیاوش بهزاد، ستاره عباسی و بهزاد کاظمی.

ما می‌دانیم که همکاران امروز این نشریه بخش بسیار کوچکی از نیروهای چپ در جنبش سوسیالیستی ایران و بین‌المللی هستند. اهداف “سامان نو” بس بزرگ و توان و نیروی ما بس کوچک است! ولی با آگاهی از این واقعیت، این را نیز می‌دانیم که یک “مرجع معتبر نظری” مورد پذیرش همگان در جنبش سوسیالیستی ایران و جهان وجود ندارد. بنابراین، اذعان می‌کنیم که نقطه‌ی حرکت ما آغازی دوباره است. ما در این مسیر و در یک فرایند انتقالی قرار داریم. این امر در همه‌ی امور نشریه‌ی “سامان نو” صدق می‌کند. در نتیجه، چالش ما برای کمک به ایجاد بستری است که برای بحث‌های نظری چپ، سایر امور فنی، ویرایش و نشر “سامان نو”، رشد یابنده و موثر باشد. به زبان ساده در حال حاضر، “سامان نو” هیات دبیران، سردبیر و “ویراستار” ندارد. همکاران این نشریه با آگاهی به این نوع مشکل‌ها کار نشر را آغاز کرده‌اند. این کمبودها را در شیوه‌ی ترکیب نوشتارها و تنوع ویراستاری خواهید دید. به باور ما، هیات ویراستاری و سردبیری مورد پذیرش همه‌ی همکاران نیز می‌بایستی در یک فرایند کار مشترک، شناسایی و گزینش می‌گردید. تصمیم جمعی ما این است که پس از سپری شدن یک دوره‌ی کوتاه‌مدت از کار مشترک و آشناسدن با قابلیت‌های فنی، نوشتاری و تنوع نظری یکایک همکاران، به انتخاب هیات مسئولان و ویراستاران بپردازیم. در واقع گروه ویراستاری، هم باید بازتاب گرایش‌های نظری گوناگون باشد و هم دربرگیرنده‌ی توانایی‌های فنی و کارشناسی یکایک دست‌اندرکاران و همکاران “سامان نو”. افزون بر این، ما تاکید داشته‌ایم که می‌بایست از همین آغاز کار، زمینه‌ی پیوستن سایر پژوهشگران، کارشناسان و علاقمندان را ایجاد کرده و پس از یک دوره‌ی کار مشترک و کسب شناخت نسبی از توانایی‌های انتشاراتی دست‌اندرکاران جدید “سامان نو”، هماهنگی‌های لازم برای شرح وظایف یکایک همکاران انجام شود. به همین دلیل لازم است که گزارش کوتاهی از روندی که منجر به انتشار “سامان نو” گردید ارایه شود.

